

Advent 1. vasárnapja

1Kor 1,3-9

„Szüntelenül hálát adok...”

³Kegyelem és békeesség nektek Atyántól, az Istentől és Jézus Krisztustól, a mi Urunktól! ⁴Veletek kapcsolatban szüntelenül hálát adok az Istennek azért az isteni kegyelemért, amelyet Krisztus Jézusban nyertetek. ⁵Benne gazdagok lettetek minden tanításban és ismeretben. ⁶A Krisztus melletti tanúságtétel is megszilárdult köztetek. ⁷Igy semmi kegyelmet sem nélkülöztök, amíg Urunk, Jézus Krisztus megjelenését várjátok, ⁸aki mindvégig megerősít titeket, hogy feddhetetlenek legyetek Urunk, Jézus Krisztus napján. ⁹Hűséges az Isten, aki által meghívást kaptatok Fiának, Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak közösségébe.

Pál missziójában a korintusi korszak mérföldkő. A korintusi közösségeknek legalább négy levelet írt és számos szóbeli üzenetet küldött, de ebből csak kettő kánoni levél maradt ránk. Korintus művészváros volt, Athénnek, a filozófusok városának ellenlábasa. Az igen forgalmas, két kikötős városba idegen emberek, áruk és eszmék özönlöttek. Ez a külső hatás a lakosok életét állandó izgalomban tartotta. Az újjazdagok kicsapongásai és az egyik pillanatról a másikra tönkrement kereskedelmi vállalkozások tragédiái mindennaposak voltak a városban. A sok különböző ember és nézet a több görög nyelvjárás elemeiből kialakult köznyelvben, közvetítő nyelven, az úgynevezett koinén cserélt gazdát a piacon, melyet a kor népi akadémiajának is tekinthetünk. Pál missziós segítséget is talál Apolló alexandriai zsidó személyében, aki kitűnő rétornak számított. A korintusi zsinagóga hívei mellett számos pogány is csatlakozott Pál missziójához. Mindez azt eredményezte, hogy a megszorodott keresztény házak között is nézetkülönbségre került sor: ki Pállal, ki Apollóval tartott, mások Péter nézeteivel, ismét mások pedig Krisztusnak talán a szinoptikusokból megismert tanításával azonosultak. A korintusi egyházak között tehát szakadás lépett fel. Ennek a megszüntetésére íródott a levél.

Pál ebben az üdvözlésben a hálaadás mellett 5 alkalommal is említi Krisztus nevét, mint aki a kegyelmet közvetíti (4. v.), mint akinek a tanításában kell megerősödniük (6. v.), mint akinek a megjelenését várják (8. v.), mint akivel közösségben kell lenniük (9. v.). Talán az előzmények, a pártoskodás ismeretében nem is csodálkozunk, hogy a nyitó üdvözlésben ilyen gyakran visszhangzik Krisztus neve.

Talán Pál más levelében nem találunk ennyi hellén vallási fogalmat, mint ebben. Nyilván azért, mert a feltételezett olvasók nyelvezetén ír Krisztus tanításáról. A vitatkozó közösség fogalmait ugyan a hellén pogány filozófia köréből vette, de meggyőződése mégis keresztény. Ami azt jelenti, hogy a közösség meggyőződése az új vallási felismerés kapcsán átalakítja a gondolkodását, de használja a megszokott fogalmait. Beszédes figyelmeztetés ez számunkra, nem a fogalomhasználat, hanem a meggyőződés, amely kereszténnyé tesz. Itt a keresztény közösség még nem letisztult szervezet, hanem a megértés és megtérés különböző szintjén álló mozgalom, amelyben a tagok is vitatkoznak egymással. Minden szócsatájuk ellenére él bennük a vágy Krisztust jobban megérteni, jobban azonosulni vele. A módszerek és a felismerések különbözőek. Ebben a fázisban nem a rendezettség megteremtése a legfontosabb, hanem a lendület megőrzése és a közösségézés megtartása. Pál szeretné, ha a hívek tovább gazdagodnának a tanításban (5. v.), megerősödnének benne (6. v.), sőt ha Krisztus kegyelmét őriznék (6b), ha Krisztus megjelenésére várva feddhetetlen életet élnének (8a). A vallási felismerés felett érzett öröm és az életformálás ugyanis nem automatikusan követte egymást: néhányan a vallási rajongás közben megőrizték régi életformájukat.

Talán emiatt érdemes odafigyelni a levél további részleteire is. Ez a jelenség ugyanis nemcsak Korintushoz köthető, hanem ismétlődő probléma a keresztény közösségekben. A más életmódot folytatott vallási megtérők nem minden esetben változtatnak életmódjukon. Sokan a megtérés csak intellektuális vagy érzelmi kalandnak tartják, amelyhez nem kapcsolódik életformálás. A megtérés talán lehet egyetlen pillanat, de a keresztény életmód és gondolkodás elsajátítása hosszabb folyamat, amely számos eltévelyedésre ad alkalmat. Az érdeklődés elvesztése azonban mindennél nagyobb hiba. A megtérés után az útkeresés korszakában a keresztény szóhasználat kizárólagos követelése is akadály lehet azoknak, akik nem keresztény családban nőttek fel. Ezért a gyakorló kereszténynek türelmesnek kell lennie. Sőt azt is el kell fogadnia, hogy tömeges megtérés esetén a keresztény egyházba új kultúra érkezik, a közösség megszokott életébe pedig változás fog bekövetkezni. Ahogy a családba az új tag érkezésekor felborul a rend, és új szokások lépnek a régié helyébe, úgy van ez az egyházban is. Csak a folyamatot okosan kell irányítani, nehogy a lényegesről a lényegtelenre terelődjenek a figyelem, és nehogy az újdonság régi értékeket szüntessen meg. Szükségesek az elmélyült gondolkodó és lelki életet élő vezetők, akik bölcs türelemmel vezetik a vitát.